

CS

CS

CS

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 6.10.2006
KOM (2006) 583 konečném znění

-

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

Mobilizace veřejných a soukromých financí pro celosvětový přístup k finančně dostupným energetickým službám šetrným ke klimatu: Globální fond pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii

{SEK(2006) 1224}

{SEK(2006) 1225}

1. Udržitelný rozvoj - globální enviromentální úkol pro odvětví energetiky

Od začátku 90. let 20. století zažívá většina světa období nebývalého hospodářského růstu. Od roku 1994 vzrostla spotřeba ropy o 20 % a Mezinárodní agentura pro energii (IEA) předpokládá, že nadále poroste o 1,6 % ročně.¹ Podle IEA vzroste do roku 2030 světová poptávka po energii o více než 60 %. Na splnění této poptávky bude v následujících 25 letech podle odhadů potřeba investovat do odvětví energetiky 16 bilionů USD. Strategie obvyklých investic by způsobila nejen vážné finanční potíže, ale nebyla by ani udržitelná do budoucna, zejména pokud jde o tato hlediska:

- **Emise skleníkových plynů:** Tato strategie by vedla k tomu, že v porovnání s rokem 2002 by do roku 2030 vzrostly emise CO₂ o 62 %, ačkoli hlavy států EU na jarním zasedání Rady v roce 2005 požadovaly, aby do roku 2050 došlo ve srovnání s rokem 1990 k celkovému snížení emisí skleníkových plynů minimálně o 15 %, ideálně až o 50 %. Čelní představitelé G8 se v roce 2005 rovněž rozhodli jednat a usnesli se na Gleneagleském akčním plánu o změně klimatu, čisté energii a udržitelném rozvoji. Přejít k ekologičtější energii má být financován prostřednictvím společných investic z veřejného a soukromého sektoru ve spolupráci se Světovou bankou a dalšími mnohostrannými finančními institucemi.
- **Kvalita ovzduší:** Rychlá urbanizace nově se rozvíjejících ekonomik má za následek vysokou úroveň znečištění ovzduší v mnoha městech, což nepříznivě ovlivňuje lidské zdraví. Podle Světové banky například v Číně znečištění ovzduší v důsledku dopravy a výroby energie pravděpodobně zapříčiní 590 000 předčasných úmrtí. Tyto trendy by měla zvrátit modernizace neefektivních elektráren a budov a vyšší míra používání technologií, jejichž emise se blíží nule.
- **Chudoba a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji:** Předpokládá se, že zhruba 1,4 miliardy lidí v rozvojových zemích by v roce 2030 zůstane bez přístupu k moderní energii a 2,4 miliardy lidí, kteří na vaření a topení používají neudržitelným způsobem tradiční biomasu, se nesníží. Podle IEA je k dosažení 100% elektrifikace třeba investice ve výši 655 miliard USD. To je obrovský úkol zejména pro regiony, které již tak mají vážné problémy získat kapitál.
- **Energetická bezpečnost:** Více než 60 % nárůstu spotřeby energie bude v podobě ropy a plynu. Tato situace by ještě více zvýšila dovozní závislost všech hlavních dovozních regionů. Například závislost EU na dovozu ropy a plynu by v roce 2030 ve srovnání s rokem 2004 vzrostla ze 79 % na 93 % v případě ropy a ze 49 % na 81 % v případě plynu. Komise proto v nedávné době navrhla směřovat k minimálnímu podílu celkové skladby zdrojů energie EU, který by pocházel z bezpečného a udržitelného nízkouhlíkového zdroje. Čína, která je v současnosti soběstačná, by musela v roce 2030 dovážet 27 % své poptávky po zemním plynem. Dodávka ropy a plynu z Blízkého východu a oblasti severní Afriky by vzrostla na 44 %.

Je zřejmé, že potřeba zajistit udržitelný rozvoj, tj. současně zvítězit v boji proti změně klimatu, vymýtit energetickou chudobu a zajistit celosvětovou bezpečnou dodávku

¹ IEA, 2004. World Energy Outlook.

energie, vyžaduje zásadní změny ve způsobu dodávání energetických služeb a využívání zdrojů energie.

Hlavy států se na světovém summitu o udržitelném rozvoji (WSSD) v roce 2002 dohodly, že urychleně a výrazně zvýší podíl obnovitelných energií v celosvětové skladbě zdrojů energie. EU na tomto summitu ustavila Johannesburgskou koalici obnovitelné energie (JREC)² a Energetickou iniciativu EU (EUEI), která zajistí, že závazky obsažené v Johannesburgském prováděcím plánu nezůstanou prázdnými slovy.

Investice do obnovitelné energie a obdobně investice do energetické účinnosti je typické veřejné zboží, které přináší podstatné místní i globální výhody typu nulového nebo nízkého objemu skleníkových plynů a znečišťujících emisí. Pomáhají zvýšit energetickou bezpečnost tím, že využívají lokálně dostupnou energii, jako je větrná, sluneční, geotermální nebo energie z biomasy. Vyšší pronikání účinných a obnovitelných energetických technologií omezí environmentální a zdravotní vlivy spotřeby fosilních paliv a rovněž zmírní napětí na trzích s energií. Tyto investice rovněž podporují místní zaměstnanost a vytváření příjmů, např. prostřednictvím poskytování energie pro účely výroby, zejména v odlehlých oblastech, kde by zavedení rozvodné sítě bylo neekonomické.

Vezmou-li se plně v úvahu výhody „veřejného zboží“, je obnovitelná energie a energetická účinnost často ekonomicky atraktivní, zejména v rozvojových zemích, kde je výroba elektřiny obvykle méně efektivní a více znečišťující než v průmyslově rozvinutých zemích s propracovanými environmentálními právními předpisy. Podle scénářů IEA týkajících se alternativní energie by větší energetická účinnost a možnost využívat obnovitelnou energii mohla snížit růst světové poptávky po energii ze 60 % na 50 % a objem celkových emisí ze 62 % na 46 %. Nižší poptávka v budoucnosti by mohla vést k 15% snížení cen ropy. To by sice výše vytyčené problémy stále ještě nevyřešilo, ale byl by to zásadní krok správným směrem. Komise odhaduje, že v dlouhodobém horizontu může zlepšení energetické účinnosti a obnovitelné energie vést k rentabilnímu omezení až dvou třetin emisí (SEK(2005)180).

V důsledku celé řady veřejných výhod se zlepšuje politický rámec a obnovitelná energie a energetická účinnost jsou nyní nedílnou součástí investičního programu v oblasti energetiky a rozvoje. V současnosti mohou udržitelným a finančně únosným způsobem dodávat elektrickou i neelektrickou energii pro místní podniky a dopravu, zejména v místech, kde je rozvodná síť nevhodná. V odlehlých oblastech mohou vhodnou a hospodárnou energii zajistit systémy bez připojení do sítě a minisítě. Lze nabídnout i celou škálu technologických řešení, která mohou posloužit potřebám podniků a domácností, což je příhodné zejména v rozvojových zemích.

Přes tyto výhody IEA předpokládá, že pokud současné trendy přetrvají, podíl obnovitelné energie zůstane v roce 2030 víceméně stejný. Oněch více než 16 bilionů USD, které je třeba do roku 2030 investovat, tedy představuje ojedinělou příležitost vybudovat světové odvětví udržitelné energie, kterou je třeba využít. Není pochyb o tom, že velká část budoucích investic do světového energetického odvětví bude muset pocházet ze soukromých zdrojů. Úkolem orgánů veřejné moci je vytvořit

² Počet členů JREC vzrostl od roku 2002 ze 66 na 90 vlád, které se zavázaly podstatně zvýšit podíl obnovitelných energií prostřednictvím spolupráce založené na cílech a časových plánech k řízení investic. ES spolu s Marokem koalici předsedá na její půdě sídlí rovněž sekretariát.

správné podněty a příznivé prostředí pro to, aby soukromé investice mohly financovat přístup k energetickým službám, které jsou finančně dostupné, bezpečné a šetrné k životnímu prostředí.

Toto sdělení zkoumá překážky, které v současné době brání účasti soukromého sektoru, zejména v rozvojových zemích, rozmachu obnovitelné energie a technologií ke zlepšení energetické účinnosti. Navrhuje konkrétní a inovativní **veřejno-soukromé partnerství** nazvané **Globální fond pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii**, který má za úkol mobilizovat soukromé investice ve prospěch rozvojových zemí a ekonomik v procesu transformace.

2. **Překážky, které brání mobilizaci dostatečného množství soukromých zdrojů na investice do energetické účinnosti a obnovitelné energie**

Ve svém základním scénáři IEA odhaduje, že na globální investice do výroby obnovitelné energie bude do roku 2010 třeba 241 miliard USD³. Související potřeba rizikového kapitálu v rozvojových zemích a ekonomikách v procesu transformace se odhaduje na více než 10 miliard USD (9 miliard EUR). Zhruba 70 % investic do výroby elektřiny v Jižní Americe a 40 % v Asii má podle plánů být v odvětvích obnovitelných zdrojů.⁴ Díky zlepšování politických rámců se o tuto oblast stále více zajímají soukromí investoři.

Pokud jde o financování obnovitelných energií a energetické účinnosti, je patrný pozitivní vývoj. EIB i další mezinárodní investoři zaznamenali zvyšující se ziskovost projektů v oblasti obnovitelné energie a v nedávné době si v rámci portfolia obnovitelných energií a energetické účinnosti stanovili ambiciózní cíle. EIB si například jako cíl stanovila, že do projektů týkajících se obnovitelné energie investuje 50 % svého ročního půjčkového portfolia odvětví energetiky EU. V dubnu 2005 prodloužila Pracovní skupina pro vývozní úvěry a úvěrové záruky OECD minimální povolenou lhůtu splatnosti pro investice do obnovitelné energie z 10 nebo 12 let na 15 let. Navíc se vstupem Kjótského protokolu v platnost a stanovením ceny uhlíku jsou nyní environmentální výhody projektů s bezuhlíkovými nebo nízkouhlíkovými technologiemi odměňovány. V rámci mechanismu čistého rozvoje uvedeného v protokolu mohou nyní v rozvojových zemích takové projekty získat kredity snížení emisí. V následujících letech budou finanční prostředky z obchodování s uhlíkem představovat zdroj dodatečných financí na takovéto projekty.

Přes nové a slibné vyhlídky solidní technologické záznamy čelí projekty a podniky v oblasti obnovitelné energie nadále vážným problémům, pokud jde o získávání dostatečných finančních prostředků na investování. Jde o problém komplexní, ale hlavní tíha spočívá zejména na oblasti rizikového kapitálu, který dává významnou záruku poskytovatelům financí. Některé hlavní důvody, které způsobují tyto finanční těžkosti:

- Počáteční kapitálové náklady na technologie obnovitelné energie jsou 3-7x vyšší než na běžnou výrobu energie z fosilních paliv. Přestože v porovnání s technologiemi na bázi fosilních paliv jsou tyto náklady kompenzovány mnohem nižšími a stabilnějšími provozními náklady, považují soukromí investoři delší lhůty splatnosti za příliš

³ IEA, 2003. World Energy Investment Outlook.

⁴ Impax Capital Corp. Ltd 2004. The Patient Capital Initiative Feasibility Study.

riskantní, a tudíž nezajímavé.

- Mimo oblast OECD žádají soukromí investoři dodatečné záruky. Dokonce i přiměřená návratnost v rozmezí 6 až 14 % je vzhledem k různým rizikům v řadě rozvojových zemí nedostatečná.
- Technologie v oblasti obnovitelné energie jsou vhodné zejména pro malé a střední investiční projekty. To však v porovnání s velkými elektrárnami na fosilní palivo vede k podstatně vyšším transakčním nákladům, což je pro běžné poskytovatele rizikového kapitálu méně zajímavé. Pokud mezinárodní finanční instituce nebo soukromí investoři nabízejí rizikový kapitál, je většinou určen na velké investice a podmínky nejsou vhodné pro malé podniky nebo projekty s celkovým kapitálem nižším než 5-10 milion EUR.

V rámci úsilí o získání nečetných soukromých financí představují tyto skutečnosti pro obnovitelné zdroje zřejmou nevýhodu, která pramení z obecného nedostatku kapitálového financování v tomto odvětví. Světová banka došla nedávno k podobnému názoru, že „i v lepším regulativním prostředí a s politikou používání nástrojů na zmírňování rizik bude financování přírůstkových nákladů a omezování technologických rizik stále značným problémem“⁵. Vysoký potenciál projektů v oblasti obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti vytvářet velké množství environmentálního a socio-ekonomického veřejného zboží jak na místní, tak na světové úrovni si však zaslouží veřejnou podporu při řešení těchto finančních těžkostí a při poskytování veřejných podnětů mezinárodním i vnitrostátním soukromým investorům. Aby bylo možné tyto zásadní finanční překážky překonat, budou vlády muset ruku v ruce spolupracovat se soukromým sektorem

3. **Inovativní veřejno-soukromé partnerství : Globální fond pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii**

Z těchto důvodů sdělení navrhuje konkrétní a inovativní **veřejno-soukromé partnerství** nazvané **Globální fond pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii (GEEREF)**. Jeho úkolem je mobilizovat soukromé investice, zejména v rozvojových zemích a ekonomikách v procesu transformace, v rámci mezinárodních programů na podporu udržitelného rozvoje. Navrhované partnerství doplní stávající úsilí o zlepšování politického rámce, čímž dojde pomocí rychlejšího uplatnění účinných a obnovitelných energetických technologií k urychlení udržitelného vývoje.

Návrh vychází z iniciativy dlouhodobého kapitálu („Patient Capital“), kterou Evropská komise zahájila v roce 2004 v rámci JREC. Oblast působnosti iniciativy byla určena v průběhu diskusí v rámci WSSD a mezinárodní konference JREC na vysoké úrovni, která se konala v roce 2003 v Bruselu. Návrh vychází ze studie o proveditelnosti z roku 2004, která posuzovala různé možnosti vytvoření nového cíleného finančního partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem. Ve studii o proveditelnosti se zúročily výsledky poznámek a návrhů různých zúčastněných stran, mimo jiné skupiny EIB, Mezinárodní finanční korporace Světové banky (IFC), EBRD, KfW, UNEP, UNDP, energetické iniciativy EU a dalších partnerství.

⁵ Světová banka. 2006. Clean Energy and Development: Towards an Investment Framework.

Kromě toho návrh vychází z nedávno zveřejněné Zelené knihy „Evropská strategie pro udržitelnou, konkurenceschopnou a bezpečnou energii“⁶, v níž Komise stanoví integrovaný přístup k řešení otázek udržitelného rozvoje v odvětví energetiky, zejména pokud jde o změnu klimatu, a to především prostřednictvím demonstrací a uplatnění účinných a obnovitelných energetických technologií. Evropská rada následně v roce 2006 vyjádřila přání zajistit takovým udržitelným energetickým řešením vhodnou podporu prostřednictvím nástrojů Společenství. V rámci dialogu se třetími zeměmi EU rovněž zaujímá aktivnější přístup, pokud jde o zajištění udržitelného rozvoje prostřednictvím podpory obnovitelných zdrojů, nízkoemisních technologií a energetické účinnosti na pomoc v boji proti změně klimatu a ve prospěch intenzivnějšího provádění mechanismů Kjótského protokolu. Tento návrh dále vychází ze „Zásad začlenění intervencí v oblasti energetiky do rozvojové spolupráce“, které nedávno přijala Rada (Rozvoj)⁷, obnovené strategie udržitelného rozvoje EU⁸ a společného dokumentu Komise a Vysokého představitele pro SZBP s názvem „Vnější politiky ve službách energetických zájmů Evropy“⁹, z nichž všechny opakovaně zdůrazňují význam podpory čisté energie při řešení otázek změny klimatu, chudoby a udržitelného rozvoje.

V důsledku omezených veřejných financí je třeba přednostně zavést inovativní nástroj, který by maximalizoval pákový efekt veřejných finančních prostředků. V posledním sdělení, které stanoví oblast působnosti a priority budoucího Tematického programu pro životní prostředí a udržitelné řízení přírodních zdrojů včetně zdrojů energie, Komise výslovně uvedla, že jsou „naléhavě zapotřebí inovační a pružné mechanismy financování“.¹⁰ To je rovněž hlavním poselstvím interinstitucionální dohody z června 2006, v níž se uvádí, že „orgány se shodují v tom, že je nezbytné zavést mechanismy spolufinancování, aby se zvýšením podnětu k financování posílil pákový efekt rozpočtu Evropské unie. Souhlasí s povzbuzením rozvoje vhodných víceletých finančních nástrojů, jež u veřejných a soukromých investorů působí jako katalyzátor“.¹¹

Posílení přístupu soukromého sektoru k rizikovému kapitálu prostřednictvím veřejného poskytování dlouhodobého kapitálu se zdá být nejslibnější cestou, protože nabízí různé způsoby sdílení rizik. Veřejnost by mohla:

- přijmout nižší návratnost v závislosti na konkrétním případě, např. podle skutečných rizik, které je třeba pokrýt, čímž se zvýší návratnost pro soukromé investory směrem ke komerčním prahům;
- přijmout delší období pro investice a lhůty splatnosti („first in – last out“), které by odpovídaly vysokým počátečním investicím s nízkými provozními náklady a náklady na údržbu;
- přijmout vyšší transakční náklady s cílem zaměřit se na malé a střední podniky a uspokojovat potřeby celé škály služeb na podporu obchodu, počátečního a růstového kapitálu.

⁶ KOM(2006)105 ze dne 8. března 2006.

⁷ Dokument Rady 8358/06 ze dne 11. dubna 2006.

⁸ Dokument Rady 10117/06 ze dne 9. června 2006.

⁹ Tento dokument byl předložen Evropské radě 15.-16. června 2006.

¹⁰ KOM(2006) 20 ze dne 25. ledna 2006 a KOM(2005) 324 ze dne 3.8.2005.

¹¹ Úř. věst. C 139, 14.6.2006, s. 1-17, odstavec 49.

4. Uvádění inovativního veřejno-soukromého partnerství do praxe

Cílem je mobilizovat veřejné a soukromé finance, které mohou pomoci vyřešit finanční těžkosti, kterým čelí projekty a podniky v oblasti obnovitelné energie a energetické účinnosti, zvláště se zaměřuje na nedostatek rizikového kapitálu. To by mohlo zahrnovat rozšiřování úspěšných pilotních projektů. Mezinárodní finanční instituce jako EIB, EBRD a Světová banka, soukromí investoři a další finanční zprostředkovatelé se již zapojili a spolu s Komisí zřídili GEEREF. EIB (zaměřující se zejména na Afriku, karibské a tichomořské regiony a regiony na pobřeží Středozemního moře) a EBRD (pro regionální fond vztahující se na východoevropské trhy mimo EU) určily počáteční spoluinvestiční možnosti.

Jakou bude mít podobu?

GEEREF bude představovat globální veřejno-soukromé partnerství ve formě subjektu, který bude zřízen v rámci soukromého práva s veřejnoprávním cílem.¹² To se uskuteční v úzké spolupráci s mezinárodními finančními institucemi jako EIB a EBRD. Vzniknou tak nové možnosti sdílení rizik a spolufinancování pro různé komerční i nekomerční investory s globálním investičním mandátem. Umožní to zapojení profesionálních správců fondů, kteří budou, bez externích doplňkových financí, jednat v souladu s konkrétním mandátem, jenž jim udělí dárci a investoři. Zavedou se vysoce kvalitní mechanismy monitorování, podávání zpráv a kontrol.

GEEREF nebude přímo poskytovat finanční prostředky cílovým skupinám, bude se spíše aktivně podílet na vytváření a financování regionálních dílčích fondů nebo posilování podobných stávajících iniciativ. Tím se přizpůsobí specifika různých regionálních trhů a s pomocí mezinárodních finančních institucí se získají místní odborné poznatky a vědecké znalosti, čímž se docílí pákového efektu doplňkového soukromého financování. Zapojení do jakéhokoli dílčího fondu bude muset být v souladu s jeho investiční strategií a strategií GEEREF, dobrým řízením a prováděcí kapacitou a poskytováním minimálního podílu komerčního spolufinancování.

Koho bude podporovat?

GEEREF bude podporovat navrhovatele projektů a podniky v oblasti obnovitelné energie a energetické účinnosti. Důraz bude kladen na projekty do 10 milionů EUR, které komerční investoři a mezinárodní finanční instituce zpravidla přehlížejí. Kromě projektů na vytvoření infrastruktury budou investice zahrnovat výrobní a montážní podniky, spotřebitele, MSP a mikrofinanční zprostředkovatele.

Na které regiony se bude vztahovat?

GEEREF bude podporovat regionální dílčí fondy zaměřené na subsaharskou Afriku, karibské a tichomořské ostrovní státy (region AKT), země Evropského sousedství a partnerství (včetně severní Afriky a východoevropských zemí mimo EU včetně Ruska), Latinskou Ameriku a Asii (včetně střední Asie a Středního východu)¹³.

¹² Slučitelným s odpovídajícími ustanoveními v čl. 54 odst. 2 finančního nařízení.

¹³ Pokud jde o země spadající do oblasti působnosti předvstupního nástroje, mělo by se zabezpečit financování z jiných nástrojů.

Právním základem bude nový Nástroj rozvojové spolupráce (Development Cooperation Instrument, DCI) a GEEREF bude začleněn do Tematického programu pro životní prostředí a udržitelné řízení přírodních zdrojů (ENRTP) stanoveného v uvedeném nástroji.¹⁴ Financování bude řízeno trhem, přičemž důraz bude kladen na investice do zemí nebo regionů, jejichž politika obnovitelných zdrojů a energetické účinnosti počítá se zapojením soukromého sektoru. Zvláštní důraz bude kladen na uspokojování potřeb zemí AKT.

Jaký druh podpory se bude poskytovat?

Hlavní část fondu se použije k poskytnutí rizikového kapitálu na různé druhy investičních projektů v oblasti obnovitelné energie a energetické účinnosti. Kapitál bude poskytován dlouhodobě, přičemž stupeň „dlouhodobosti“ bude odrážet stupeň místních a globálních výhod, které nabízejí dílčí fondy a jejich základní projekty. Účast GEEREF se bude pohybovat od 25 do 50 % pro středně až vysoce rizikové operace a až po 15 % pro nízkorizikové operace. Fond bude kromě toho zahrnovat i prostředky určené na technickou pomoc. Tyto prostředky budou představovat až 10-20 % celkového objemu fondu, a to v závislosti na skutečných potřebách na budování kapacit, které budou patrně vyšší v méně rozvinutých ekonomikách. Díky tomuto uspořádání lze využít místní a mezinárodní technické odborné poznatky ke zlepšení návrhů projektů a podnikových plánů a paralelně vytvářet investiční propojení. Fond bude fungovat jako jedno správní místo („one stop shop“) jak pro poskytování rizikového kapitálu, tak pro poskytování technické pomoci, čímž se sníží transakční náklady alepší celkový výkon fondu.

Na jaké druhy technologií se bude podpora poskytovat?

Rozsah investic zahrne celou škálu typů projektů a technologií v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů. Vzhledem k zaměření na rozvojové země a ekonomiky v procesu transformace bude důraz kladen na využívání technologií šetrných k životnímu prostředí s ověřenými technickými záznamy, přičemž v úvahu se vezmou i vědecké znalosti získané z programů, jako jsou rámcové programy Společenství. Zkušenosti a odhady ukazují, že velký investiční potenciál představuje energie z malých vodních zdrojů a energie z biomasy a významné možnosti nabízí rovněž větrná energie z pozemních zdrojů. Fotogalvanická energie bude patrně i nadále pro země s nejnižšími příjmy příliš nákladná. Investičními portfoliemi bude pravděpodobně vévodit obnovitelná energie. Projekty v oblasti energetické účinnosti budou aktuální zejména v případech, kde bude třeba překonat podobné finanční překážky. Financování se bude rovněž vztahovat na spoluspalování (např. uhlí a bagasa), společnosti poskytující energetické služby a další energeticky čistá a účinná řešení malého a středního rozsahu.

Jaký je plánovaný objem fondu?

Minimální finanční cíl GEEREF byl stanoven na 100 milionů EUR. Tento cíl je nezbytný, aby bylo dosaženo významného účinku na globální úrovni, a dostatečný na vybudování veřejno-soukromého partnerství, které bude časem soběstačné.

Za předpokladu, že se během první finanční etapy podaří získat částku

¹⁴ Dokument Rady 134/06 DEVGGEN ze dne 20.7.2006.

100 milionu EUR, lze prostřednictvím struktury dílčích fondů a na projektové úrovni a úrovni MSP mobilizovat dodatečný kapitál ve výši minimálně 300 milionu EUR, maximálně 1 miliardy EUR. Vzhledem k perspektivě obnovy a opětovné investice po čátečních veřejných financích by tento číselný údaj mohl během příštích let ještě narůstat. Pákový efekt fondu může dosáhnout až faktoru 10, což je značně více než u běžných grantových režimů, které požadují 50-70 % spolufinancování.¹⁵ Počítá se s tím, že z investiční facility v rámci Devátého evropského rozvojového fondu spravovaného EIB lze obdržet až 50 milionů EUR na rozvoj činností v regionech AKT. Tento nový nástroj může sloužit jako pozitivní příklad, který je hodný následování, zejména ze strany dalších veřejných a soukromých investorů.

Jaké výhody lze očekávat?

Až bude GEEREF zcela zainvestován a projeví se jeho účinky, mohl by na trh rozvojových zemí přinést až 1 gigawatt energetické kapacity, která bude šetrná k životnímu prostředí. Tato kapacita by umožnila zásobit energeticky udržitelnými službami 1-3 miliony lidí, což představuje ekvivalentní náhradu 1-2 milionů tun CO₂ ročně. GEEREF rovněž rozšíří škálu nástrojů schopných účinně podpořit rozvoj a přepravu technologií šetrných k životnímu prostředí mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi. Posílí se tak kapacita Společenství provádět výše uvedené strategie a tematické programy a dosáhnout součinnosti s evropskými technologickými platformami, společnými technologickými iniciativami a partnerstvím pro změnu klimatu a energetiku, např. s Ruskem, Čínou a Indií. Podpora řešení zahrnujících čistou energii poskytne zásadní výhody ve smyslu zlepšení kvality vnitřního i vnějšího ovzduší a podpoří vznik místních podniků, pracovních míst a rovněž růst příjmů.

5. Závěry a další kroky

Navrhovaný Světový fond pro energetickou účinnost a obnovitelnou energii popsaný v tomto sdělení představuje nový typ veřejno-soukromého partnerství, které doplňuje dostupné finanční nástroje Společenství. Jeho úkolem je posílení kapacity Společenství podporovat k provádění programů udržitelného rozvoje a vymýcení chudoby partnerských zemí a urychlit přepravu, rozvoj a využití technologií šetrných k životnímu prostředí. Usnadní účinnou spolupráci mezi dárci a komerčními investory, včetně mezinárodních finančních institucí, a ve svém důsledku urychlí zavedení udržitelných, bezpečných a finančně dostupných technologií a z nich plynoucích služeb na světový trh. Jedná se o jasnou reakci na palčivou potřebu inovativních veřejno-soukromých finančních řešení, po nichž evropské orgány volají.

Evropská komise vítá první projevy zájmu o spolufinancování této iniciativy ze strany EIB a EBRD. Vyzývá Radu a Evropský parlament, aby tomuto novému typu iniciativy poskytly politickou podporu, aby veřejné a soukromé zúčastněné strany mohly svůj zájem potvrdit.

Pokud jde o příslušná rizika, uvědomuje si Evropská komise, že základem pro zahájení iniciativy a podstatné části soukromého spolufinancování je významný příspěvek z rozpočtu Společenství. Evropská komise navrhuje přispět částkou až do vý

¹⁵ Podrobné výpočty jsou k dispozici v oddílu 6 posouzení dopadu připojeného k tomuto sdělení (SEK(2006)1224).

še 80 milionů EUR na období 2007-2009 na GEEREF v rámci tematického programu pro životní prostředí a udržitelné řízení přírodních zdrojů včetně energie. První příspěvek ve výši 15 milionů EUR se navrhuje vyplatit v roce 2007. GEREFE bude strukturovaný tak, aby zabezpečil, že tyto příspěvky se budou oznamovat v rámci výroční zprávy o spolupráci Výboru pro rozvojovou pomoc. Nezbytné lidské zdroje pro tuto iniciativu budou financovány ze stávajících zdrojů, případně prostřednictvím vnitřního přerozdělení.

Komise rovněž vyzývá členské státy, členy EHP a další finanční instituce a podniky, aby se k této novátorské globální iniciativě přidaly.

Vzhledem k novátorskému přístupu budou útvary Komise nadále pracovat na přípravě podrobného prováděcího opatření, a to ve spolupráci s řídicím týmem fondu, EIB a EBRD a dalšími subjekty, které vyjádří formální zájem o spolufinancování této iniciativy. Členské státy a Evropský parlament budou průběžně v plném rozsahu informováni o vývoji této iniciativy.